תורה אור • פרשת לך לך • מאמר 1

(ענין לך לך וילך למסעיו ממטה למעלה מלמעלה...

עניינו של "לך לך": "וילך למסעיו" — מלמטה למעלה ומלמעלה למטה

◇

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com
הפרשה החסידית
/likuteitorah.com/he/torah-ohr/lech-lecha/1

1 (ענין לך לך וילך למסעיו ממטה למעלה מלמעלה למטה כו' להי' הנראה כו' להי' סתם)

(עניין "לך לך" [לך לך]; "וילך למסעיו" — ממטה למעלה, ממעלה למטה וכו'; "להי' הנראה" וכו'; "להי"" סתם.)

2 הנה אברם הוא השכל הנעלם מכל רעיון א"ב [אב] ר"ם וצ"ל בבחי' גילוי דהיינו להיות סדר השתלשלות מבחי' חכים ולא בחכמה ידיעה בבחי' ירידה ממדרגה למדרגה עד סוף כו'

אברם הוא השכל הנעלם מכל רעיון — אב רם; ועליו לבוא לידי גילוי, כלומר, שיתקיים סדר השתלשלות מבחינת "חכים ולא בחכמה ידיעה", בירידה ממדרגה למדרגה עד הסוף וכו'.

והתכלית הוא להיות גילוי בבי"ע ג"ע [גן עדן] עליון ותחתון תענוג הנבראים שיוכלו לקבל גילוי התענוג כו'.

והתכלית היא שיהיה גילוי ב[עולמות של] בריאה, יצירה ועשיה — גן עדן העליון והתחתון, תענוג הנבראים — כדי שיוכלו לקבל את גילוי התענוג וכו'.

3 וזהו ענין חסד אתגלי בפומא דאמה להיות גילוי ההשפעה בבחי' התקשרות והוא יושב פתח האהל כו'.

וזהו פירוש "חסד אתגלי בפומא דאמה" [איבר הברית]: שתתגלה ההשפעה בבחינת התקשרות; וכן "והוא יושב פתח האהל כו'".

אך גילוי זה הוא ע"י צמצומים והעלם בחי' חשך דיצחק ויהי ערב ויהי בקר יום א'

אבל גילוי זה נעשה באמצעות צמצומים והעלם — בחינת החושך של יצחק — "ויהי ערב ויהי בקר יום א'",

כדי להיות בחי' יש ובו יהיה יום אחד המשכת אחד שיהיה היש בטל דהיינו שיהיה בחי' יש ובטל כו'.

כדי שתהיה בחינת יש (yesh) [מציאות נבראת], ובתוכו יהיה "יום אחד" — המשכת "אחד" — כך שהיש יהיה בטל; כלומר, שתהיה בחינת יש ובטל כו'.

4 והנה להיות גילוי זה צ"ל מצות מילה להסיר ערלה היא קליפת נוגה החופפת כו' שלא יהיה לה יניקה שא"א להמשיך בחי' גילוי בעודה שם כ"א כשיעור חיותה כו'.

והנה, כדי שגילוי זה יתקיים, נחוצה מצוות מילה, להסיר את הערלה, שהיא קליפת נוגה (kelipas nogah) [קליפה שקופה] המכסה [עליו] וכו', כדי שלא תהיה לה יניקה; שהרי אי אפשר להמשיך את בחינת הגילוי כל עוד היא שם, אלא רק במידה הנדרשת לחיותה וכו'.

ולכן כתיב אחר מצות מילה כי אב המון גוים שלכאורה אינו מובן מה ענין גוים לכאן

לכן נאמר לאחר מצוות מילה: "כי אב המון גוים" — ולכאורה לא מובן: מה עניין הגויים לכאן?

אלא שנעשה כח הבירור ע"י גילוי זה כי למה הצדיקים דומים בפני השכינה כנר בפני האבוקה שנכללים בבחי' בטול באבוקה.

אלא שכוח הבירור נוצר באמצעות גילוי זה; שהרי "למה הצדיקים דומים בפני השכינה כנר בפני האבוקה" — הם נכללים באבוקה במצב של ביטול.

5 **ואמרו גלו לאדום כו' כי לא גלו אלא כדי שיתוסף עליהם גרים והן הניצוצות שבק"נ** [שבקליפת נוגה] **שבמאכלים ומשקים שמתעלים להתכלל בקדושה מפני גילוי שכינה שעי"ז הם בטלים ונכללים כנר בפני אבוקה כו'.**

ואמרו [החכמים]: "גלו לאדום כו'", שכן "כי לא גלו אלא כדי שיתוסף עליהם גרים" — והם הניצוצות שבקליפת נוגה המצויים במאכלים ובמשקאות, העולים כדי להיכלל בקדושה מפני גילוי השכינה; על ידו הם מתבטלים ונכללים, "כנר בפני אבוקה כו'".

6 **וזהו ענין פ' זו ויאמר ה' אל אברם א"ב** [אב] **ר"ם שיהא יורד ומשתלשל בבחי' גילוי כדי להיות תיקון ובירור**

וזהו ענייננו של פסוק זה: "ויאמר ה' אל אברם" — אברם, אב רם [השכל הנעלם], שיורד ומשתלשל, מדרגה אחר מדרגה, בבחינת גילוי, כדי שיהיו תיקון ובירור.

כי עד אברם הי' שבה"כ [שבירת הכלים] **דור המבול כו'. ומאברם מתחיל עולם התיקון לך לך יציאת שם מ"ה** [שם מ"ה] **המתקן ומברר כו'.**

שהרי עד אברם הייתה שבירת הכלים — דור המבול וכו'. ואילו מאברם מתחיל עולם התיקון: "לך לך" — יציאת שם מ"ה, המתקן ומברר וכו'.

וצ"ל ירידה אחר ירידה מא"ב [מאב] **ר"ם בחי' יסוד אבא עד אל הארץ בחי' מל'. אשר אראך.**

וצריכה להיות ירידה אחר ירידה — מאברם, בחינת יסוד אבא, ועד "הארץ", בחינת מלכות. "אשר אראך".

פי' אראה ואגלה אותך בעצמך כלומר שאתה תבא לידי התגלות במצות מילה. והיה שמך אברהם אב המון גוים כו':

פירושו: אראה אותך ואגלה אותך לעצמך; כלומר, תבוא לידי גילוי באמצעות מצוות מילה. "והיה שמך אברהם אב המון גוים כו'".

7 **והנה לפ"ז** [לפי זה] **היא ירידה להיות מא"ב** [מאב] **ר"ם אברהם. אך הענין מה שנתוסף לו ה' הוא ה' עילאה ובזוהר אי'** [איתא] **גבי ועבד הלוי הוא.**

לפי זה, לכאורה, יש כאן ירידה: מ"אב רם" לאברהם. אך הענין הוא שהאות ה' שנוספה לו היא ה' עילאה; ובזוהר נאמר על הפסוק "ועבד הלוי הוא":

הוא דא עתיקא שהתגלות עתיק הוא בבינה דוקא ולא בחכמה כי חכמה נק' עדן ואין שם התגלות עתיק

"הוא" — זו עתיקא, כלומר מדרגת עתיק, "העתיק"; גילוי עתיק הוא דווקא בבינה ולא בחכמה, שכן חכמה נקראת "עדן", ושם אין גילוי של עתיק,

כי עתיק הוא מקור התענוגים והתענוג הוא למעלה מן החכמה ובחכמה עצמה שהיא בחי' נקודה עדיין לא בא לידי גילוי כ"א

כי עתיק הוא מקור התענוגים, והתענוג הוא למעלה מחכמה; ובחכמה עצמה, שהיא בחינת "נקודה", הדבר עדיין לא בא לידי גילוי, אלא

ע"י בינה נקודה בהיכלא נקבה תסובב גבר שמקבלת הארת עתיקא. והענין כנודע שלהיות התפשטו' [התפשטות] **וירידת המדרגו'** [המדרגות] **הוא דוקא ע"י בחי' ומדרגה יותר עליונה כו':**

באמצעות בינה — "נקודה בהיכלא"; "נקבה תסובב גבר" — שכן היא מקבלת את הארת עתיקא. והעניין, כידוע, הוא שכדי שתהיה התפשטות וירידה של המדרגות, הדבר נעשה דווקא באמצעות בחינה ומדרגה נעלית עוד יותר וכו':

8 **ולהבין זה היטב הנה כתיב בשלמה וידבר שלשת אלפים משל. הענין הוא כמו שאנו רואין שהחכם אף שיודע דבר חכמה בעצמו אעפ"כ** [אף על פי כן] **אינו יכול להסביר החכמה ההיא לזולתו עד שקודם**

כדי להבין זאת היטב: על שלמה נאמר: "וידבר שלשת אלפים משל". העניין הוא, כפי שאנו רואים, שאדם חכם, אף שהוא עצמו יודע עניין של חכמה, בכל זאת אינו יכול להסביר את החכמה הזאת לאחר, עד שלפני

שהוא מסביר צריך לקשר דעתו בחוזק ולהתיישב איך ומה שיכול להסביר ולהשתלשל למטה בדברים תחתונים ולהלבישם במשל דהיינו שיהי' [שיהיה] יכול למצוא דבר החכמה ההיא גם בדברים תחתונים.

שהוא מסביר [אותה], עליו לקשור את דעתו היטב ולהתיישב בדעתו כיצד ומה יוכל להסביר, וכיצד להוריד זאת בהדרגה אל עניינים תחתונים ולהלבישם במשל; כלומר, שיוכל למצוא את אותו עניין של חכמה גם בדברים תחתונים.

כי לזה צריך חכם גדול שיוכל להלביש חכמתו גם בדברים תחתונים שלמטה ממנו. רק שלמה המלך ע"ה [עליו השלום] ברוב בינתו היה יכול למצוא שלשת אלפים משל

לשם כך דרוש חכם גדול, שיוכל להלביש את חכמתו גם בעניינים תחתונים ממנו. רק שלמה המלך ע"ה, ברוב תבונתו, היה יכול למצוא שלושת אלפים משלים,

דהיינו ג' אלפים מדרגות שלמטה ממנו גם שם היה יכול למצוא ולהראות אותו דבר חכמה בעצמה שהיה יודע.

כלומר, שלושת אלפים מדרגות שמתחתיו; גם שם היה יכול למצוא ולהראות את אותו עניין של חכמה ממש, שאותו ידע.

לכן כשנצרך להשתלשל המדרגה שתהיה ההתבוננות בהרחבה צריך שיהיה מן מקור עליון הגבוה ביותר מבחי' חכמה ואז יכול להיות התגלות בינה

לכן, כאשר המדרגה צריכה להשתלשל כדי שההתבוננות תהיה בהרחבה, עליה לבוא ממקור עליון יותר, נעלה מבחינת חכמה, ואז יכולה להיות התגלות של בינה.

אבל מן חכמה עצמה אין יכול לירד להשתלשל ממנה בחי' בינה רק שרש בינה והתגלותה היא התגלות עתיק בה ועי"י נשתלשלה ונתגלה בהרחבה.

אבל מחכמה עצמה אין מדרגת בינה יכולה לרדת ולהשתלשל; אלא, שורש הבינה וגילויה הוא גילוי עתיק בתוכה, ובאמצעותו היא השתלשלה והתגלתה בהרחבה.

9 ואף כאן להיות הארת הבינה אורך ורוחב מבחי' יו"ד חכמה בחי' נקודה כו' הוא ע"י גילוי בחי' עליונה יותר היא בחי' עתיק בחי' קוצו של יו"ד שעי"ז מתפשט היו"ד בה"א [באות ה"א].

כך גם כאן: כדי שתהיה הארת בינה, [עם] האורך והרוחב שלה, מבחינת היו"ד — חכמה, בחינת נקודה וכו' — הדבר נעשה באמצעות גילוי של בחינה נעלית עוד יותר, היא בחינת עתיק (Atik), בחינת קוצו של היו"ד, שבאמצעותה היו"ד מתפשטת בה"א.

וכמבואר בפרדס שהיו"ד יש לו ג' קוצין ומקוץ התחתון נמשך הה' ובקוץ התחתון יש בחי' הקוץ העליון

וכפי שמוסבר בספר Pardes (פרדס), ליו"ד יש שלושה קוצים; מן הקוץ התחתון נמשכת הה"א, ובקוץ התחתון יש [משהו מבחינת] הקוץ העליון.

ונמצא שיש הארת קוץ העליון בבינה ולכן ירידה זו היא בחי' עילוי מאוד שנמשך אור הכתר ולכן וילך למסעיו מנגב.

נמצא שיש הארה של הקוץ העליון בבינה. לכן ירידה זו היא עלייה גדולה מאוד, שכן אור הכתר נמשך למטה. ולכן: "וילך למסעיו מנגב" —

חסד. ועד בית אל. מל'. מלמעלה למטה. ומלמטה למעלה. מלה' הנראה כו' עד לה' סתם:

חסד — "ועד בית אל" — מלכות: מלמעלה למטה ומלמטה למעלה; מ"לה' הנראה" וכו' ועד "לה"" סתם.

10 והנה להבין זה בעבודה הנה אמרו נובלות חכמה של מעלה תורה שהתורה שהיא בדברים גשמיים היא מבחי' חכים ולא בחכמה ידיעא כי

ועתה, כדי להבין זאת בעבודת ה': [חז"ל] אמרו: "נובלות חכמה של מעלה תורה"; כלומר, התורה, שהיא [מלובשת] בדברים גשמיים, היא מבחינת "חכים ולא בחכמה ידיעא". שכן

הנה חכמה עליונה אין לה השגה רק דוקא בהתלבשותה בדברים גשמיים שאזי בלקיחת האתרוג עד"מ מאחר שהחכמה מלובשת בו ה"ז [הרי זה] כאלו אוחז בחכמה העליונה.

את החכמה העליונה אי אפשר להשיג אלא דווקא כשהיא מתלבשת בדברים גשמיים; כך, בנטילת האתרוג, למשל, מאחר שהחכמה מלובשת בו, הרי זה כאילו האדם אוחז בחכמה העליונה.

11 והנה המשכת חכמה עליונה בדברים גשמיים הוא ע"י אור הכתר כי אורייתא מחכמה נפקת בבחי' גילוי

המשכת החכמה העליונה אל תוך דברים גשמיים נעשית באמצעות אור הכתר, שכן "אורייתא מחכמה נפקת" — במדרגה של גילוי,

אבל מקורה הוא למעלה שתרי"ג מצות דאורייתא וז' דרבנן הם תר"ך עמודי אור והוא מארחין לבנונית דגלגלתא בחי' כתר שהוא מל' דא"ס ועי"ז נמשך למטה כ"כ [כל כך].

אבל מקורה גבוה יותר: 613 מצוות התורה ושבע המצוות מדרבנן הן 620 עמודי אור, ומקורן ב"מארחין לבנונית דגלגלתא" — גלגלתא (הגולגולת), מדרגת הכתר, שהיא מלכות דאין סוף; ועל ידי כך הן נמשכות נמוך כל כך.

12 ולכן גילוי חכמה עליונה המלובשת בפי׳ קדש עד״מ הוא יותר מגילוי החכמה עצמה במקומה העליון לפי שנמשך ע״י הכתר שלמעלה מהחכמה.

לכן גילוי החכמה העליונה המלובשת בפרשת "קדש", למשל, גדול מגילוי החכמה עצמה במקומה העליון, משום שהוא נמשך [למטה] באמצעות כתר, שלמעלה מחכמה.

ולכן נעשה יחוד עליון ע״י דברים גשמיים כמו ע״י צדקה נעשה יחוד עליון באצי׳ למעלה מג״ע [מגן עדן] תענוג הנשמות

לכן נעשה ייחוד עליון באמצעות דברים גשמיים; למשל, באמצעות צדקה נעשה ייחוד עליון באצילות — למעלה מגן עדן, תענוג הנשמות,

שהוא בבריאה ומל׳ דאצילות נעשה עתיק דבריאה כו׳ שמצדק נעשה צדקה ד נעשה ה כמ״ש בזהר עד לא קבילת דכר כו׳.

הנמצא בבריאה — ומלכות דאצילות נעשית עתיק דבריאה וכו׳; כך שצדק נעשה צדקה — הדל״ת נעשית ה״א — כפי שכתוב בזהר: "עד לא קבילת דכר" וכו׳.

13 ולכן לא נאמר בתורה מעלת אברהם שהיה מאכיל אורחים כו׳ עד שבא לא״י [לארץ ישראל] ולא בחו״ל [בחוץ לארץ] הגם שכבר היה בן ע״ה כו׳

לכן התורה אינה מציינת את מעלתו של אברהם, שהיה מאכיל אורחים וכו׳, אלא רק לאחר שבא לארץ ישראל, ולא בחוץ לארץ, אף שכבר היה בן שבעים וחמש וכו׳.

אלא שמתחלה אף אם היה עושה לא היה ממשיך כלום ולא היה נוגע ליחוד עליון עד שויאמר ה׳ אל אברם במאמר זה ויאמר ה׳ מאציל עליון המשיך אל א״ב [אב] ר״ם לך לך כו׳

אלא שמתחילה, גם אילו עשה [כך], לא היה ממשיך דבר ולא היה נוגע לייחוד העליון, עד "ויאמר ה׳ אל אברם"; במאמר זה, "ויאמר ה״", המאציל העליון המשיך אל א״ב ר״ם "לך לך" וכו׳,

להיות ירידה והשתלשלות כו׳ ואזי נמשך להיות יחוד עליון תלוי במעשה התחתונים ועיקר גילוי היחוד הוא ע״י התורה.

כדי שתהיה ירידה והשתלשלות וכו׳; ואז נמשך הדבר כך שהייחוד העליון יהיה תלוי במעשיהם של התחתונים; ועיקר גילוי הייחוד הוא באמצעות התורה.

אך האבות עשו הכנה לבחי' התורה כמ"ש ותורה שם בישראל ע"י ישראל. כי ע"י אברהם נמשך קו ימין חסד כו'.

אבל האבות הכינו את הדרך לבחינת התורה, כמו שנאמר: "ותורה שם בישראל" — באמצעות ישראל. כי באמצעות אברהם נמשך הקו הימני, חסד וכו'.

וזהו ענין ס' בראשית שאין בו מצות התורה רק פ' אברהם ופ' יצחק כו' שהם קודם התורה והם הם שהמשיכו להיות בחי' התורה כו':

וזהו עניינו של ספר בראשית, שאין בו מצוות התורה אלא פרשת אברהם ופרשת יצחק וכו', שהיו לפני התורה; והם הם שהמשיכו את בחינת התורה וכו'.

14 **אך לפ"ז** [לפי זה] **צריך להבין מדוע לא זכו ישראל לקבל התורה עד שהיו בגלות מצרים וימררו בחומר ובלבנים הלא כבר זכו ע"י אבות.**

אך לפי זה יש להבין מדוע לא זכו ישראל לקבל את התורה עד שהיו בגלות מצרים, "וימררו [את חייהם] בחומר ובלבנים"; והרי כבר זכו לכך באמצעות האבות?

וגם איך היה יכול לעשות כל היחודים קודם שנימול כי המילה ניתנה לו אח"כ כשהיה בן צ"ט שנה.

וגם, כיצד יכול היה [אברהם] לפעול את כל הייחודים לפני שנימול, שהרי המילה ניתנה לו לאחר מכן, כשהיה בן תשעים ותשע?

רק דאיתא קיים אברהם כל התורה כולה ואיך הניח תפילין אשר נזכר שם יציאת מצרים ואז עדיין לא היה כלל גלות מצרים. אך באמת יש פנימי' [פנימיות / פנימית] **וחיצוני' והקיום שלו היה בפנימי'** [בפנימיות / בפנימית]**.**

אלא שנאמר "קיים אברהם כל התורה כולה" — וכיצד הניח תפילין, שבהן נזכרת "יציאת מצרים", כשעדיין לא הייתה כלל גלות מצרים? אך לאמיתו של דבר יש פנימיות וחיצוניות, וקיום התורה שלו היה בפנימיות.

15 **ויאמר הוי"ה היינו התגלות והמשכת אא"ס** [אור אין סוף] **כ"ע** [כתר עליון] **מלמעלה למטה בבחי' פנימי'** [פנימיות / פנימית] **אבל שיוכל להתגלות גם בחיצונית שיהיה בדבר גשמי בקלף ממש גילוי אלקות כנ"ל.**

"ויאמר הוי"" פירושו גילוי והמשכה של אור אין סוף, כתר העליון, מלמעלה למטה, בבחינת פנימיות. אולם כדי שיוכל להתגלות גם בחיצוניות — כך שגם בדבר גשמי, בקלף ממש, יהיה גילוי אלקות, כפי שהוסבר לעיל —

אין זה דרך השתלשלו' [השתלשלות] רק ע"י וימררו חייהם כו' בכל עבודה קשה נעשה התגלות מבחי' למעלה מהשתלשלות

הדבר אינו נעשה בדרך השתלשלות; רק באמצעות "וימררו חייהם כו'" ו"בכל עבודה קשה" נוצר גילוי מבחינה שלמעלה מהשתלשלות,

כי אז יוכל להתגלות גם למטה מהשתלשלות כי שם מעלה ומטה שוין גם חכמה לבחי' עשי' [עשיה] יחשב כולם בחכמה עשית.

שכן אז הוא יכול להתגלות גם למטה מהשתלשלות, משום שמבחינתו מעלה ומטה שווים — אפילו חכמה נחשבת לבחינת עשיה: "כולם בחכמה עשית".

16 **וזהו כי עגולי אריך מקיפי' [מקיפים] רגלי עשיי' [עשייה] היינו שההמשכ' [שההמשכה] והתגלות הוא מן מקיף עליון הכולל אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] כו' ואז יכול להשתלשל רצונו ית' גם בדבר גשמי בקלף וכדומה.**

וזהו [פירוש] "כי עגולי אריך מקיפי' רגלי עשיי'": כלומר, ההמשכה וההתגלות הן מן [האור] המקיף העליון, הכולל את [העולמות של] אצילות, בריאה, יצירה ועשיה וכו'; ואז יכול רצונו יתברך להשתלשל גם לדבר גשמי, לקלף וכדומה.

אבל אברהם לא המשיך רק בבחי' פנימית מלמעלה לכן לא הי' [היה] עדיין התגלות במעש' המצות בגשמיות ממש בבחינ' [בבחינת / בבחינה] חיצונית רק הקיום שלו כל התורה היה בבחי' פנימית.

אבל אברהם המשיך מלמעלה רק בפנימיות; לכן עדיין לא הייתה התגלות בקיום המעשי של המצוות בגשמיות ממש, בבחינת חיצוניות; אלא שקיום התורה כולה שלו היה בבחינת פנימיות.

17 **וכשהיה בן צ"ט ניתנה לו במתנ' [במתנה] מצות מילה במעשה ממש בכדי שיולד ממנו יצחק שיצא מאתו אח"כ יעקב תמים ובניו יקבלו התורה בהתגלות חיצונית מצות מעשה ממש**

וכשהיה בן תשעים ותשע ניתנה לו מצוות מילה כמתנה, במעשה ממש, כדי שייוולד ממנו יצחק, שממנו יצא אחר כך יעקב תמים, ובניו יקבלו את התורה בהתגלות חיצונית — מצוות מעשיות ממש.

לכן לא קבל אברהם התורה לפי שיצא ממנו ישמעאל וכו' רק אחר שנימול ונולד יצחק אחר המילה אז יוכל להוליד יעקב תמים אשר קבלו בניו התור' [התורה] במצו' [במצות] מעשה.

לכן אברהם לא קיבל את התורה, מפני שישמעאל יצא ממנו וכו'. רק לאחר שנימול ונולד יצחק אחרי המילה, יכול היה להוליד את יעקב תמים, שבניו קיבלו את התורה באמצעות מצוות מעשיות.

הארה מן העגולי' כו' אף בבחי' חיצונית כי לנגדו למעלה מן השתלשלות מעלה ומטה הכל חד כו'

[זהו] אור מן העגולים וכו', [המאיר] אפילו בבחינת החיצוניות, כי לפניו, למעלה מהשתלשלות, מעלה ומטה הם הכול אחד וכו'.

(ועמ"ש ע"פ משה ידבר שם נת' [נתבאר] היטב ההפרש בין מה שקיים אברהם כל התורה כו' למ"ת [למתן תורה] עולה בקנה א' עם מ"ש כאן):

(ועיינו במה שנכתב על הפסוק "משה ידבר": שם מוסבר היטב ההבדל בין קיום התורה כולה בידי אברהם וכו' ובין מתן תורה, והדברים עולים בקנה אחד עם האמור כאן.)

18 **וזהו הוא עשנו ולא אנחנו ולו קרי בוי"ו וכתיב לא באל"ף וביאור הענין כי איך יכול להיות שנהי' אנחנו עמו על ידי השתלשלות רק כי הוא עשנו ולא באל"ף זהו בחי' כתר**

וזהו [פירושו של] "הוא עשנו ולא אנחנו [עצמנו]": המילה "לו" נקראת בוי"ו (vav) ונכתבת באל"ף (alef). והביאור הוא: כיצד ייתכן שנהיה "אנחנו עמו" בדרך השתלשלות? אלא משום ש"הוא עשנו" — ה"לא" הכתוב באל"ף הוא בחינת כתר,

כי א' רישא דאתוון כתר ועי"ז יכול להיות ולו בוי"ו אנחנו עמו כי מאחר שזהו למעלה מן השתלשלות הארתו יכול להיות גם למטה מן השתלשלות.

כי האל"ף היא ראש האותיות — כתר; ובזכות זה יכול להיות "ולו" בוי"ו — "אנחנו עמו", שכן מאחר שכתר למעלה מהשתלשלות, האור שלו יכול להאיר גם למטה מהשתלשלות.

19 **ולכן כשנתנה התורה ונצטוו מצות במעשה ממש מצוה הראשונה היא מתחלת באל"ף אנכי כו'. כי שיקויים המצות במעשה ויעשה יחודים**

לכן, כאשר ניתנה התורה והצטוו על מצוות מעשיות ממש, המצווה הראשונה נפתחה באות אל"ף: "אנכי" וכו'. כדי שהמצוות יתקיימו בפועל ושייחודים ייעשו באמצעות קיום המצוות בפועל,

ע"י קיום מצות במעשה אי אפשר רק שיתגלה הארה מבחי' כתר כו' לכן מצוה ראשונה מתחלת באל"ף בחי' כתר הארה מלבנונית הכתר כו'.

הדבר אינו אפשרי אלא אם כן מתגלה הארה מבחינת כתר וכו'. לכן המצווה הראשונה נפתחת באות אל"ף — בחינת כתר, הארה מן הלובן שבכתר וכו'.

20 וזהו ואברם בן ע"ה שנה בצאתו מחרן היינו כי ממוחין למדות צריך לילך דרך הגרון ואחר שירד ממדרגת מוחין ועדיין לא נעשו מדות קודם שיבאו להלב נק' אז חרן וכשהיה אברם בן ע"ה

וזהו [פירוש] "ואברם בן ע"ה שנה בצאתו מחרן": כלומר, כדי לעבור מהמוחין [כוחות השכל] אל המדות [כוחות הרגש], צריך לעבור דרך הגרון; ולאחר שירד ממדרגת המוחין, אך עדיין לא נעשה למדות, ולפני שהגיע ללב, שלב זה נקרא חרן. וכשאברם היה בן שבעים וחמש —

היינו ז"פ [ז' פעמים] עשר בחי' חיצוני' וה' חסדי' [חסדים] בחינת פנימי' [פנימיות / פנימית] יצא מחרן שבא הארה והתגלות מחכמה למדות.

כלומר, שבע פעמים עשר — הבחינה החיצונית — ועוד חמשת החסדים, הבחינה הפנימית — יצא מחרן; שכן באה הארה והתגלות מחכמה אל המדות.

21 והנה כמו שאיתא רישא דעשו בעטפוי דיצחק כמו"כ [כמו כן] קודם הבירור הי' [היה] לוט כלול באברהם בקדושה

וכשם שנאמר "רישא דעשו בעטפוי דיצחק", כך גם קודם הבירור היה לוט כלול באברהם בקדושה,

כמו סיגים אשר קודם הצירוף ובירור מעורבים הם עם זהב. ולו"ט בגי' [בגימטריא] מ"ה [שם מ"ה] אחורי' [אחוריים] דשם מ"ה [שם מ"ה].

כמו סיגים המעורבים בזהב קודם ההתכה והזיקוק. ולוט בגימטרייה [שווה ל־]מ"ה — בחינת אחוריים של שם מ"ה.

אך הוא מקור חו"ב [חכמה ובינה] דקליפה לכן נק' לוט לשון קללה ולכן הלך לוט את אברהם קודם הבירור

אבל הוא מקור החכמה והבינה של הקליפה; לכן נקרא לוט, לשון קללה; ומשום כך הלך לוט עם אברהם קודם הבירור.

ולכן יצא מלוט עמון ומואב אשר יצאה מהם רות המואביה ונעמה העמוני' כי מואב חכ' [חכמה] דקליפה ונעמה הוא לשון נועם בינה התגלות עתיק בבינה

ומלוט יצאו עמון ומואב, שמהם יצאו רות המואבייה ונעמה העמונית; כי מואב הוא חכמה דקליפה, ונעמה היא לשון נועם [נעימות] — בינה, התגלות עתיק בבינה.

ועי״י בירור יצאה רות המואביה ונעמה העמוני׳ מן חו״ב [חכמה ובינה] דקליפה ואחר הבירור נפרדו סיגי לוט מאברהם:

ועל ידי הבירור יצאו רות המואבייה ונעמה העמונית מתוך החכמה והבינה של הקליפה; ולאחר הבירור נפרדו סיגי לוט מאברהם:

22 ויאהל אברם עד מקום שכם כתפין חו״ג [חסד וגבורה] דנוק׳ [דנוקבא] ואלון מורה ת״ת [תפארת] דנוק׳ [דנוקבא] כי כל המשכות והתגלות הי׳ [היה] אברהם ממשיך להמלכות מן שכל הנעלם לכן אמר לו ישמעאל יחיה לפניך

"ויאהל אברם עד מקום שכם" — [שכם פירושו] כתפיים: החסד והגבורה של נוקבא (הבחינה הנקבית); "ואלון מורה" — התפארת של נוקבא. את כל ההמשכות והגילויים היה אברהם ממשיך למלכות מן השכל הנעלם. לכן אמר: "ישמעאל יחיה לפניך"!

כי אחרי שנקרא אברהם בה״א [באות ה״א] שעי״ז המשיך התגלות בבחי׳ מל׳ ונתנה לו המילה הי׳ [היה] יכול להעלות נצוצות כנר בפני אבוקה שיהיו נכללי׳ [נכללים] בבחי׳ מל׳ כו׳ וכמ״ש ואת הנפש אשר עשו וכו׳.

לאחר שנקרא אברהם, באות ה״א, שבאמצעותה המשיך גילוי אל בחינת מלכות, ולאחר שניתנה לו המילה, יכול היה להעלות ניצוצות, כנר לפני אבוקה, כדי שייכללו בבחינת מלכות וכו׳; כמו שנאמר: "ואת הנפש אשר עשו" וכו׳.

גם שרי היתה נקראת מקודם ביו״ד מורה על צמצום ואח״כ כשהיתה צריכה להוליד את יצחק היתה נק׳ בה״א [באות ה״א] בהרחבה להורות על המשכה והתגלות.

גם שרי נקראה תחילה בשם המסתיים באות יו״ד, המסמלת צמצום; ולאחר מכן, כשהייתה עתידה ללדת את יצחק, נקראה בשם המסתיים באות ה״א, בהרחבה, כדי להורות על המשכה וגילוי.

וזהו ויקרא שם אברם בשם ה׳. ויקרא היינו המשכה מא״ב [מאב] ר״ם שכל הנעלם המשכ׳ מיסוד אבא לע״ס [לעשר ספירות] דנוק׳ [דנוקבא] הנק׳ שם ה׳ כו׳:

וזהו [פירוש] "ויקרא שם אברם בשם ה'". "ויקרא" פירושו המשכה מ"אב רם", השכל הנעלם: המשכה מיסוד אבא אל עשר הספירות של נוקבא, הנקראות "שם הוי'" וכו'.

LikuteiTorah.com
הפרשה החסידית

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY-NC 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. בתי כנסת, מוסדות חינוך ומפעלים ללא כוונת רווח רשאים להעתיק, להדפיס ולהפיץ אותה בחופשיות, ולבקש תרומות לכיסוי עלות ההדפסה; אסור למכור אותה לעולם. יש לציין את הוצאת קה"ת ואת likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). למה ללמוד, וברכות הרבי: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

מיזם חינמי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך likuteitorah.com/he/torah-ohr/lech-lecha/1/

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק